

PELLEGRINIHO BETLÉM V OPOČNĚ A VITRÁŽ Z DÍLNY VITRAJ GLASS

Technika vitráže, což je nejčastěji výtvarně pojednaná skleněná výplň okenních otvorů, nabyla asi největšího rozkvětu v gotice v souvislosti se stavbou katedrál. Dodnes obdivujeme úžasná díla tehdejších mistrů sklářů. Protože technologie neumožňovala vyrábět velké okenní tabule, bylo nutné jednotlivé části barevné mozaiky spojovat olověnými příčkami a rámečky. A právě tuto starou technologii, za použití moderních postupů, respektuje i tvorba odborníků opočenské firmy. Jejich mistrovství a kumšt osvědčuje i licence Ministerstva kultury k restaurování kulturních památek, kterou firma vlastní téměř 30 let!

Text: Jiří Králíček

PELLEGRINIHO BETLÉM v opočenském kostele Nejsvětější Trojice je předlohou pro skvost z dílny firmy VITRAJ GLASS OPOČNO

Text a foto:
příznivec Opočna, pan Vladimír Homolka

Soubor ústředních postav betlému - sádrový odlitek Sv. Trojice - má svůj původ v dílně italského sochaře a štukatéra Jana (Giovanni) Pellegriniho, který většinu svého života strávil v Praze, kde v roce 1896 zemřel. Jeho díla zdobí například kazatelnu kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mariánských Lázních.

Giovanni Pellegrini je autorem forem pro odlitky dvacetičtyř gotických bust z katedrály sv. Víta na Pražském hradě, odlévaných postupně v letech 1844 až 1862. Mnoho z forem slavného sochaře a štukatéra však nebylo dochováno. Proto pro výrobu tohoto překrásného betlému musela být vyrobena forma zcela nová a to dle jediného zachovaného originálu umístěného na Národní třídě, dříve Ferdinandově, v Praze. (velikost cca výška 55, šířka 45 a hloubka 30 cm).

Původní originální odlitek musel být nejdříve zrestaurován. Betlém Pellegriniho je odlitek detailně vypracovaný dle původního originálu včetně barev, šelaku i včelího vosku. Malba je ruční prací.

PELLEGRINI A BETLÉM V OPOČNĚ

Text a foto: Vladimír Homolka

Pellegriniho betlém tvoří centrální scénu skříňového betléma v děkanském kostele v Opočně. Pokud by se odstranila dřevěná stájka, která pochází z původního betléma, který se zde kdysi stavěl, tak se tento Pellegriniho betlém objeví v celé kráse. Kulisy města, scéna Útěk do Egypta, Tři Králové a další figurky pocházejí také z původního stavěcího betléma.

Figury jsou polychromované technikou „tuchstau-ben“, která dává figurám na dotek jakoby sametový povrch. Byla to specifická technika zdobení betlémských figurek pocházejících z Orlických hor, speciálně z Králík a okolí

Můj táta mi vyprávěl, že jako kluk chodil se svým otcem, mým dědou, pomáhat původní betlém stavět a také k němu později vyrobili technikou kašírování papíru skály a pastviny, na které se stavěly figurky ovcí. Betlém se tehdy stavěl na pravou stranu lodi kostela a pamatuji se, že u něho byla pokladnička na milodary. Byl to mouřenín (černoč) sedící se zkříženýma nohama s miskou na klíně, ve které byl otvor na mince. Když se mince vhodila, tak figurka poděkovala pokýváním hlavy. Také se pamatuji na kravský povoz, který se mi tehdy také velice líbil.

Vitráž inspirovaná betlémem v kostele Nejsvětější Trojice vznikla ve firmě VITRAJ GLASS v roce 2018-24 za účasti spoluvůrců Vítězslava Zilvara (majitele firmy), Veroniky Dubnové a Miloslava Svitáka, který provedl dekorativní sklomalbu. S prací renomované opočenské firmy se setkáte v mnoha památkových objektech po celé republice, ať jsou to kostely nebo třeba budova Senátu Parlamentu České republiky v Praze. Jejich vitráže jsou součástí i současné moderní architektury.

Text: Jiří Králíček

RODNÝ KRAJ
FRANTIŠKA
KUPKY

vitráj glass

© Spolek ABAKUS,
autor projektu Rodný kraj Františka Kupky